

HARJOITTELURAPORTTI/ Kerttu Viitamäki

Olin työharjoittelussa Ruotsissa Huddingessa Karoliinisessa Instituutissa, joka on Ruotsin suurin lääketieteellinen tutkimuskeskus. Työskentelin Juha Keren Dysleksia-tutkimusryhmässä, joka tutkii lukihäiriöön vaikuttavia geenejä ja paikantaa dysleksiaan vaikuttavia geenimutaatioita. Ohjaajanani ja kouluttajanani toimi Kristiina.

Kuva 1

Ennen lähtöä piti valmistella tuleva matkaaminen Ruotsiin, etsiä asunto ja vaihtaa euroja kruunuiksi. Vakuutus vaihdon ajaksi, opintotuen ulkomaanasumislisän hakeminen sekä koulun ja KI:n kanssa sopimusten tekeminen sujui pääasiassa koordinaattorini opastamana niin, että konkreettinen työ jäi minulle siinä, missä hän kertoi, mitä tulee tehdä. Tämä kaikki olikin ihan tarpeen, sillä vaihtoon lähtijän päässä pyörii monen moista muutakin asiaa. Koordinaattorillani oli jo entuudestaan kokemusta kaikesta tästä, joten asiat sujuivat jouhevasti. Myös jotkin kotiasiat – laskujen maksaminen ja kukkien kasteleminen – oli järjestettävä poissaolon ajaksi.

Kuva 2. Täältä se matka alkoi, Oulun rautatieasemalta junalla 19.10.2007 illalla.

Ensimmäinen shokki tuli jo heti asunnon ovella, kun ovi oli laitettava kiinni ja jätettävä poikaystävä oven taakse. Vaikka asiaa oli mielessään ja muiden kanssa puhuen käsitelty, tuli varsinaisen lähdön hetkellä erittäin paha olo. Itsensä pakottaminen bussipysäkille ja edelleen junaan tuntui niin väärältä sillä hetkellä, mutta joku käski vain jatkamaan. Matka tuntui kestävän ikuisuuden ja vielä Ruotsin satamassakin oli sekainen olo, osin myös sen takia, että yöunet jäivät katkonaisiksi ja vähäisiksi. Kaikki edessä oleva oli uutta tuntematonta ja siihen oli vain heittäydyttävä.

Asettuminen taloksi kävi suhteellisen helposti tai ainakin miettien, että paljon vaikeampaakin se olisi voinut olla. Ainahan toiseen paikkaan, vieraiden ihmisten kanssa muuttaminen tuo vaivalloisen olon. Vuokraemäntä oli samanoloinen ja –periaatteinen kuin itsekin olin, niin oikeastaan mitään ristiriitoja ei asumiseni aikana tullut. Kodin käytännön asiat hoidimme yhteistuumin, vuoroin minä, vuoroin vuokraemäntä. Sain jo ensimmäisestä päivästä lähtien polkupyörän lainaan, joten poljin matkani työpaikalle koko työharjoittelun ajan.

Töissä viihdyin heti ensimmäisestä maanantaista lähtien. Harjoittelun tavoitteet ja työtehtävät määriteltiin työpaikan tilojen ja henkilökunnan esittelyn jälkeen. Tutkimusryhmä oli monikansallinen ja oli mielenkiintoista saada kuunnella muiden kokemuksia vieraasta maasta. Varsinaista kultturishokkia ei päässyt tulemaan, sillä onhan Ruotsi naapurimaamme ja hyvin samankaltainen kuin Suomi. Jotkin pienet asiat, kuten esimerkiksi se, että Ruotsissa koululaiset saavat joskus ruuaksi pelkästään ohukaisia hillon kanssa, hämmensivät ja toivat ajatuksia mieleen. Suurta ikävää tunsin koko vaihdossaolon ajan ja se hieman latisti tunnelmaa. Tuli vapaa-ajallakin kuitenkin nautittua olosta, kunhan oli keksinyt itselleen tarpeeksi viihdykettä, ei kuitenkaan ihan joka ilta ja viikonloppu.

Oman ruotsin kielen puhumisen edessä ollut muuri ei vielä noin lyhyen ajan aikana poistunut täysin, mutta ainakaan se ei enää ole niin paksu ja jyrkää kuin aiemmin. Ruotsia ei tarvittu läheskään niin paljon kuin englantia, koska töissä oli vaikea erottaa ruotsinkielentaitoista ja pelkästään englantia puhuvia ihmisiä toisistaan. Ajan myötä senkin oppi, mutta sitä ennen kommunikoin englannin kielellä muille kuin Kristiinalle ja kanssani samassa työhuoneessa olevalle toiselle vaihdossa olevalle suomalaistytölle. Vapaa-ajalla tuli puhuttua aika paljon ”svengelskaa” – ruotsin- ja englanninkielen sekoitusta, koska kaikkia sanoja ei tiennyt ruotsiksi ja taas toisia ei englanniksi.

Työtehtävät olivat monipuolisia; sain toimia laboratorioapulaisena niin, että Kristiina ohjasi ja johti tekemisiäni, minä hoidin käytännön puolen. Tämä oli sikäli ihan hyvä menetelmä, koska en entuudestaan tuntenut kovinkaan montaa työmenetelmää, saati ollut tehnyt niitä. Opastuksen laitteisiin ja työmenetelmiin sain aina ennen työn suoritusta, mutta aika pian minut laitettiin tekemään töitä yksin. Tottakai, aina oli mahdollisuus kysyä apua, mutta aina ei vieressäni ollut sivustaseuraajaa. Arvostan sitä vastuuta ja luottamusta, mikä minulle suotiin varsin pian harjoittelun aloittamisen jälkeen. Se pakotti minua opettelemaan asioita itsenäisesti, nopeasti ja perinpohjaisesti.

Sain hoitaa steriiliolosuhteissa kahta eri solulinjaa; jakaa ja vaihtaa kasvatuslientä niille. Työskentelin bakteerien parissa; kasvatin bakteeriviljelmiä ja eristin niistä plasmidi DNA:ta valmiin protokollan ohjeiden mukaisesti. Tein myös kokeita geenimutaatioiden löytämiseksi ihmisistä eristetystä DNA:sta; PCR-laitteella DNA:n monistus, geelielektroforeesilla tuloksen tarkistus, DNA:n puhdistus, PCR-laitteella sekvensointireaktio, kapillaarielektroforeesilla tuotteen erottelu ja tietokoneen Snapper-ohjelman avulla lopullinen analysointi ja virheiden havainnollistaminen. Lisäksi hoidin laboratoriossa yleisiä toimia ja sain tehdä omiin töihini liittyviä liuoksia ja liuoksiin tarvittavia aineita, kuten esimerkiksi aktiivihiipeä seerumia solujen mediumiin.

Olen nyt palannut takaisin Suomeen ja voin sanoa, että oma koti kylläkin on kallis ja sinne on aina mukava palata. Aluksi tuntui, ettei mikään ole muuttunut lähtöni jälkeen, mutta näitä pieniä muuttuneita asioita alkaa huomata hiljalleen. Suurempia muutoksia ei ole, joten suurta hämmennyneisyyttä ei ole aiheutunut. Palaaminen kotiin oli helpompaa kuin vieraaseen maahan muuttaminen, koska olen aina asunut Suomessa. Palaamista oli myös odottanut koko poissaolon ajan, jolloin vastassa ajatteli olevan jotain mukavaa ja tuttua.

Ulkomailla käyminen, muutenkin kuin pelkästään lomavietto ajatuksissa, oli varsin avartava kokemus. Näin jälkepäin mietittäessä, olen todella ylpeä itsestäni, että otin haasteen vastaan. Kovinkaan montaa kertaa elämässä ei tuollaista pääse tekemään; tuo työ ja asumisolojen vaihtaminen yhtäkkiä olivat ainutlaatuisia kokemuksia. Suosittelen kokeilemaan, jos vain mahdollisuus liikenee. Vinkkinä voin heittää, että kannattaa laittaa kaikki asiansa kuntoon huolellisesti ennen lähtöä, niin voi vain nauttia olostaan. Ikävää on vaikea peitellä tai olla potematta, eikä sitä tarvitse unohtakaan, mutta sen ei saisi antaa ottaa ylivaltaa. Myöskään omaa alkuperäänsä ei kannata millään lailla peitellä tai unohtaa, vaikka oleskelu olisikin pitkäaikainen, sillä maiden eri kulttuurien sekoittuminen on maailmalle rikkaus.